

Handläggare
Johanna Edlund
Telefon: 08-508 09 302**Till**
Norrmalms stadsdelsnämnd

Skillnadernas Stockholm – svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande

Johanna Engman
StadsdelsdirektörJonas Lauri
Ekonomichef

Sammanfattning

Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm har i uppdrag att analysera skillnader i livsvillkor i Stockholm och föreslå åtgärder för en jämlik och socialt hållbar stad. Kommissionen har nu presenterat en första rapport, Skillnadernas Stockholm, som visar att staden som helhet har en positiv utveckling vad gäller hälsa, upplevd trygghet, ökad sysselsättning och att inkomsterna stiger. Trots detta så ökar samtidigt de sociala och ekonomiska skillnaderna mellan grupper och stadsdelar.

Sociala skillnader påverkar samhällsekonomin. Förvaltningen menar att ett utökat samarbete mellan stadsdelsnämnderna i olika frågor och områden kan bidra till att minska skillnaderna. Exempel på områden är sommarjobb, prao och visstidsanställningar.

Bakgrund

Som ett led i att förverkliga ambitionen om att Stockholm ska vara en sammanhållen stad har staden tillsatt *Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm*. Uppdraget är att analysera skillnader i livsvillkor i Stockholm och föreslå åtgärder för en jämlik och socialt hållbar stad. Kommissionen har nu presenterat en första rapport, *Skillnadernas Stockholm*.

Stockholm är en attraktiv stad med goda möjligheter till utveckling för både invånare, företag och andra organisationer med en befolkning som växer snabbt. Stockholm är samtidigt en stad med tydliga sociala och ekonomiska skillnader i livsvillkor mellan stadsdelar och befolkningsgrupper. Dessa skillnader har under de senaste tio åren i flera avseenden ökat. Skillnader i livsvillkor mellan stadsdelar och befolkningsgrupper utgör en grogrund för social oro och påverkar ett samhälles allmänna välbefinnande och hälsa negativt.

Ärendet

Rapportens syfte är att ge en första samlad bild av skillnader i livsvillkor i Stockholms stad och behandlar fem områden: Välbefinnande och hälsa, Uppväxtvillkor och utbildning, Arbete och försörjning, Boende och stadsmiljö samt Demokrati och trygghet.

Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm återkommer med en fördjupande analys och förslag på strategier och åtgärder där stadens verksamheter gemensamt kan bidra till att vända utvecklingen.

Rapporten har skickats på remiss till samtliga stadsdelsnämnder och andra nämnder med tre frågeställningar:

1. Hur ser nämnden på sina egna verksamhetsområden i arbetet med att motverka ojämlika livsvillkor och verka för stärkt social hållbarhet i Stockholms stad?
2. Vilka huvudsakliga utmaningar för att bidra till stärkt social hållbarhet i Stockholms stad ser nämnden inom sina verksamhetsområden?
3. Vilka ytterligare utmaningar, utöver de som framkommer i rapporten, kan nämnden identifiera utifrån sina egna verksamhetsområden?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på ekonomiavdelningen i samråd med förskole- och fritidsavdelningen, parkmiljöavdelningen och äldre- och socialtjänstavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Växande sociala skillnader och segregation berör hela staden och därmed även lösningarna till att utjämna dessa.

Nämndens arbete för en stärkt social hållbarhet

Ett av stadens inriktningsmål är att Stockholm ska vara en sammanhållen stad där alla stockholmare ska ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Norrmalms stadsdelsnämnd bidrar till att skapa förutsättningar för alla medborgare och motverka ojämlika livsvillkor i det arbete som sker i våra kärnverksamheter. Det handlar om att alla barn i förskolan ska ges lika möjligheter att uppnå kunskapsmålen, att nämnden säkerställer grundläggande individuella rättigheter bland annat inom försörjningsstöd och omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Det handlar vidare om att nämnden stärker människors delaktighet och inflytande samt att boende på Norrmalm ska ha tillgång till en levande och trygg närmiljö.

En bidragande faktor till att alla barn i Stockholm ska ha jämlika uppväxtvillkor är deltagande i förskolans verksamhet. Förskolan arbetar med att tidigt lägga grunden för lärande vilket är en utjämnande faktor för ojämlikhet och som ökar möjligheterna att lyckas i fortsatta studier. Bemötandet av barn ska utgå från barnets förutsättningar och inte utifrån den socioekonomiska normen för stadsdelsområdet.

Parkernas utformning stärker det sociala kapitalet, ökar tryggheten och bidrar till möten mellan grupper i samhället. Genom att skapa flexibla och mångfunktionella parker arbetar förvaltningen för att fler målgrupper ska känna sig välkomna. Enligt stadsdelsnämndens parkplan för Norrmalms stadsdelsområde ska parkerna vara inbjudande och tillåtande demokratiska rum där alla får plats och mängder av olika upplevelser erbjuds. I synnerhet stadsdelsområdets större parker är viktiga mötesplatser för människor från olika delar av staden.

Förvaltningen arbetar med att öka delaktigheten för medborgarna genom medborgardialog och utvecklar formerna för dialog i syfte att nå ut till olika grupper i samhället. Genom till exempel hantering av medborgarförslag och nämndsammanträden öppna för

allmänheten, har stadsdelsnämnderna en viktig funktion för närdemokratin.

Nämndens utmaningar i verksamheterna

En utmaning för Norrmalms stadsdelsnämnd är den ökande ohälsan bland unga tjejer i stadsdelsområdet. Trots att invånarna i stadsdelsområdet i stort uppvisar en positiv hälsoutveckling så utmärker sig kvinnor i en sämre uppskattad hälsa i jämförelse med män och unga tjejer med psykisk ohälsa utmärker sig.

Socialtjänstinspektörernas 2013 visar att det har skett en markant ökning av antalet orosanmälningar som rör misstanke om att barn far illa. Norrmalms stadsdelsnämnd har sett samma ökning och vill särskilt lyfta fram denna utmaning i det fortsatta arbetet med ett socialt hållbart Stockholm.

En annan utmaning som förvaltningen ser är bostadsförsörjningen i takt med att staden växer. Norrmalms stadsdelsområde har höga bostadspriser och attraherar höginkomsttagare vilket bidrar till ett homogent stadsdelsområde. Förvaltningen är inte främsta aktör att påverka denna utveckling. Förvaltningen arbetar med såväl omfattning som inriktning på bostadsbygget och bevakar att andelen omsorgslägenheter och verksamheter i kommunal regi kommer med tidigt i planeringen i stadsutvecklingen.

Förvaltningen ser även en utmaning i att värna och utveckla parker och grönområden i takt med att staden förtätas. Attraktiva stadskvaliteter i form av närhet till service, arbetsplatser, kollektivtrafik, parker och gröna rum bidrar alla till att skapa en boende- och stadsmiljö med högt välbefinnande. Förvaltningen vill föra fram vikten av att den sociala hållbarheten finns med från början i planeringen när staden växer. Norrmalms stadsdelsnämnd har lägst andel parkyta per invånare i staden och det är viktigt att dessa värden lyfts fram när stadsdelsnämndsområdet fortsätter att växa.

Det fortsatta arbetet för en sammanhållen stad

Social hållbarhet handlar dels om välfärden och dess fördelning i samhället, dels om samhällets förmåga att hantera konflikter och problem. En socialt hållbar stad är något alla måste bidra till och kan bidra till genom att styra mot det som ger resultat, utifrån stadens gemensamma mål. Mot bakgrund av den kunskap som finns i rapporten om ojämlikheter och möjligheterna som finns i stadens styrning bör särskilda satsningar riktas dit där resurserna gör störst nytta, såväl i staden som helhet som inom stadsdelsområdena.

Rapporten Skillnadernas Stockholm ger en bild av en stad där livschanserna är ojämnt fördelade mellan grupper och områden, där segregationen och skillnaderna har ökat. Socioekonomiska skillnader påverkar även samhällsekonomin. Social ojämlikhet i form av förlorad arbetsförmåga, vårdkostnader och behov av försörjning och omvårdnad är förenade med kostnader både för individen och för samhället. Minskade socioekonomiska skillnader fåren positiv effekt på den ekonomiska tillväxten och konkurrenskraften.

Förvaltningen samverkar till största del med förvaltningar med likartade förutsättningar och utmaningar och i mindre utsträckning med stadsdelsområden med andra socioekonomiska förutsättningar. En utmaning för förvaltningen är att minska avståndet mellan människor och bidra till fler möten bland annat genom att i högre grad samverka mellan innerstad och ytterstadsområden. Något som skulle kunna bidra till detta är en mer sammanhållen process i staden för hantering av sommarjobb, prao och även visstidsanställning. Där stadsdelsnämnderna gemensamt tillgodoser platser för ungdomar med störst behov.

Bilagor

Länk till rapporten Skillnadernas Stockholm:

<http://www.stockholm.se/-/Nyheter/Om-Stockholm/Hallbarhetskommisionens-forsta-rapport-klar/>